

Nyenrodesessie, 27 maart 2019

Jeannette Doornenbal over de opbrengsten van de Kennistafel PACT voor Kindcentra:

Drie onderzoeken:

- 1) Kohnstamm Instituut: kenmerken van een IKC
- 2) Literatuurstudie Pauline Slot en Paul Leseman
- 3) Oberon: samenwerking in beeld 2

“Dat wetenschap en praktijk bij elkaar zitten is heel belangrijk want theorie en praktijk moet op elkaar aansluiten. Dit is een manier om de implementatiekloof te dichten. “

“We hebben een doel voor ogen maar hoe we het weggetje gaan lopen weten we niet. Het is een iteratief proces, waarin we stapje voor stapje aan het bouwen zijn naar onze stip op de horizon: te weten wat de meerwaarde is van IKC's voor kinderen.”

Vervolg Kennistafel PACT voor Kindcentra

- 1) Kleinere studies uitvoeren als bouwstenen voor de stip op de horizon.
- 2) Consolidatie samenwerkingsverband tussen praktijk en wetenschap

KOHNSTAMM INSTITUUT

Integrale kindcentra over wat hen kenmerkt

Kindcentra delen ambities en principes

- 1 Een plek voor ieder kind**
Kinderen hebben recht op een veilig en uitdagend leerklimaat in de eigen omgeving. Een kindcentrum wil daarom elk kind een plek bieden, thuis-ruijk, in de eigen omgeving, samen met andere kinderen uit de buurt, dorp of stad.
- 2 Elk kind doet er mee, met plezier, bij elk kind**
Alle kinderen kunnen op het kindcentrum hun talenten ontwikkelen. In eigen tempo en naar eigen vermogen ontwikkelen zij zich ten opzichte van zichzelf. Niet het gemiddelde kind, maar de verschillen tussen kinderen, is het uitgangspunt. Elk kind is speciaal.
- 3 Van jongst of aan**
In de vroegste levensfase wordt de basis voor leren en ontwikkelen gelegd. In het kindcentrum komen daarom babies, peuters, kleuters en kinderen tot 13 jaar. Medeouders kennen het kind en het gezin van jongs af aan. De omgeving is veilig, uitdagend en vertrouwd. Overgangen zijn vanzelfsprekend.
- 4 Leren en samenwerken**
Kinderen worden voorbereid op de toekomst, maar vormen ook nu al met elkaar een gemeenschap, het kindcentrum zelf. Kinderen kunnen in het kindcentrum oefenen in samenwerken, meedelen, meebeslissen en bijdragen aan de gemeenschap.

Inclusief, integraal en interprofessioneel

De werkdag van ambities en kenmerken maakt gebruik van het onderzoek 'Vergelijk Kindcentra over wat hen kenmerkt' uitgevoerd door het Kohnstamm Instituut, 2016.

PACT voor kindcentra is een project van HET KINDEROPVANGINGSBOND www.kinderopvangbond.nl

Optimale ontwikkelingskansen voor alle kinderen. Pauline Slot presenteert de bevindingen uit de wetenschap: Investeren in kinderen van van 0-12 jaar. Een literatuurstudie over wat weten we en wat nog niet?

Kortom...

- Veel bekend over effecten van vroege opvang en educatie en over werkzame elementen die van belang zijn voor interprofessionele samenwerking tussen opvang, onderwijs, zorg en welzijn
- Meer investering nodig in het realiseren van goede samenwerkingsverbanden die echt bijdragen aan hogere kwaliteit en inclusie
  - Vraagt om meer aandacht voor continue professionalisering en versterken van netwerk- en integrale samenwerkingsvormen
- Meer inzicht nodig in de effecten hiervan op de het welzijn en de ontwikkeling van kinderen en hun gezin
  - Vraagt om het monitoren en volgen van kinderen en hun gezinnen en het goed in kaart brengen van de (diversiteit en variatie in de) context van integrale kindcentra

Even tussen ons...

Nieuwste resultaten van Perry Preschool (Heckman, 2019):

- Positieve effecten tot 55-jarige leeftijd!
- **Ook** positieve effecten op de broertjes/zusjes van Perry-deelnemers
- **En** positieve effecten op de kinderen van Perry-deelnemers
- Belang van gezinscomponent!

Vroeg investeren in kinderen loont

Kansengelijkheid groeit door een goed en op elkaar aangesloten systeem voor opvang en educatie

Een breed en gevarieerd hele-dag aanbod versterkt de ontwikkelingskansen en sociale competenties van kinderen

Interprofessionele samenwerking en continue professionalisering op de werkvloer zijn een sleutel voor kwaliteit

Samenwerking tussen kinderopvang, onderwijs en zorg bevordert inclusie

Stelling

Nederland kan en moet nu een forse stap zetten in het belang van de ontwikkeling van alle kinderen en van de arbeidsmarkt.

Dat vraagt om een kwalitatief goed, toegankelijk en samenhangend aanbod van voorzieningen voor kinderen (0 tot 12 jaar).

Mariëtte Hamer, voorzitter van de SER sprak over het belang van goede en toegankelijke kinderopvang en kindcentra voor alle kinderen.

“De SER heeft zich destijds gebogen over de vraag of kinderopvang effect heeft op de kinderen. De conclusie was dat kwalitatief goede kinderopvang een bijdrage kan leveren aan de ontwikkelingskansen van kinderen.”

“De urgente van het SER advies neemt alleen maar toe, elke dag weer.”

“We zijn al een poosje bezig maar op een dag is het zo ver en dan hebben we een integrale voorziening van 0-14 en dan gaan we er een stapje bij zetten om al die kinderen kansengelijkheid te geven.”

De stand van het land anno 2019. Michiel van der Grinten van Oberon vertelde ons over de uitkomsten van het onderzoek: Samenwerking in beeld 2019

Samenwerking is de standaard

- 9 van de 10 basisscholen heeft een samenwerkingsrelatie met kinderopvang
- De helft 1-op-1, de andere helft met 2 of meer

Trend 2016-2019: intensiever

- Van start/opbouw naar consolidatie
- Visie en doelen vaker op elkaar afgestemd
- Toename interactie tussen professionals
- Afspraken vaker juridisch vastgelegd

Kenmerken van samenwerking

Kinderopvang & onderwijs

- Zorgen voor soepele overgangen en warme overdracht
- Realiseren samen doorgaande ontwikkelingslijnen 0-12
- Maken gebruik van elkaars expertise
- Hebben dagelijks contact op de werkvloer
- Overleggen regelmatig op directie- en bestuursniveau
- Zitten vaak samen onder één dak

Meerwaarde van samenwerking

Volgens **basisscholen** en **kinderopvangorganisaties**

**Kindcentra zijn geen hype!
Samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang is de standaard.**

Kindcentra in opkomst

Steeds meer samenwerkende basisscholen (24%) en kinderopvangorganisaties (26%) profileren zich als kindcentrum. Zij onderscheiden zich in positieve zin:

- Ze zijn meer tevreden en zien meer resultaat
- Hebben vaker een gezamenlijk vastgestelde visie
- Professionals werken vaker samen in één team
- Meer doorlopende ontwikkelingslijnen en integrale arrangementen van onderwijs en opvang

Toekomstplannen

Stoppen is geen optie
Door met versterking relaties

Uitbreiding met zorg
Meer verbinding met jeugdhulp en zorgaanbieders

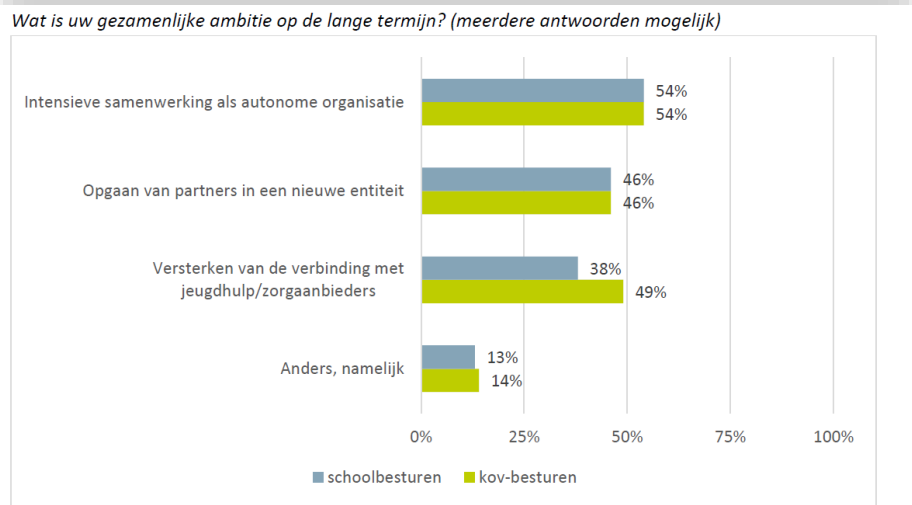
Naar een nieuwe entiteit
Op de lange termijn opgaan in een integrale organisatie

De reactie van Het Kinderopvangfonds op het Oberon rapport Samenwerking in beeld 2:

“Als de trend uit het Oberon onderzoek zich doorzet, dan wil over twee jaar meer dan 50% van de schoolbesturen en kinderopvangbesturen vanuit één entiteit zowel opvang als onderwijs aanbieden. Dat vereist een gigantische transitieopgave. Het kabinet en de kamer moeten hier beleid op ontwikkelen anders kan het ook tot onwenselijke situaties gaan leiden.”

En dan..... de overhandiging van het onderzoek ‘Samenwerking in beeld 2019’ door Gijs van Rozendaal, voorzitter van Het Kinderopvangfonds aan Sander Verbaan, ministerie van SZW en Ria Westendorp, ministerie van OCW.....

“...binnen de onmogelijkheden zijn er ook mogelijkheden. Dat sectoren zelf op zoek gaan naar mogelijkheden is denk ik nog krachtiger en creatiever want dan heb je visie en doelstelling nodig. Complimenten voor degenen die binnen de moeilijke stelsels de mogelijkheden zien. Dat zegt dat je echt er voor wilt gaan en dat vind ik ook erg belangrijk.”

Ter afsluiting het diner dat in het teken stond van het afscheid van Gerdi Meyknecht en Anki Duin als projectleiders bij Het Kinderopvangfonds

